

Motion till riksdagen 2018/19:1594

av **Matilda Ernkrans (S)**

Pant på mobiler, andra elektroniska produkter och vissa batterier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pant på mobiltelefoner, andra elektroniska produkter och vissa batterier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag lever vi svenskar som om vi hade fyra jordklot, det har vi inte, vi har ett, och det lånar vi av våra barn. Tyvärr är det inte bara vi svenskar som lever över vad naturen och vår planet tål. Det kan konstateras gång på gång. Under senhösten 2018 rapporterade WMO (World Meteorological Organization) att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären nådde en ny toppnivå 2017. Världsnaturfonden har presenterat sin ”Living Planet Report” för 2018 och kan där konstatera att antalet ryggradsdjur har minskat med 60 % på 40 år. Hotet mot den biologiska mångfalden består.

Sverige och resten av världen behöver öka ansträngningarna för att kunna nå ett hållbart liv på jorden. Det kräver mer av klimat- och miljöpolitiken i Sverige och i resten av världen. Men det kommer också att kräva solidaritet, rättvis fördelning och jämlikhet. För utan de perspektiven kan vi inte se orsak och verkan av klimat- och miljöförstörelsen, inte heller vad som är drivkrafter eller motkrafter, eller hitta de lösningar som Sverige och världen behöver. Nämligen en omställning som måste hålla fokus på att ett hållbart liv på vår planet kräver omställning på samhällsnivå, på nationell och internationell nivå. I smått och stort.

Av den anledningen är det nya svenska klimatpolitiska ramverket med världens mest ambitiösa klimatmål, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd mycket viktigt liksom FN:s Parisavtal som världens länder lyckades enas om. Men de blir bara framgångsrika på riktigt om de betyder omställning, i stort och i smått, i verkligheten.

Ska Sverige och världen kunna nå klimatmålen och andra miljömål på längre sikt så krävs ett stort steg framåt mot det som kallas cirkulär ekonomi, det vill säga att vi utnyttjar våra råvaruresurser mer vilket kan minska klimatpåverkan mycket. Samtidigt

som det får en lång rad andra positiva miljöeffekter som minskad nedskräpning, minskad spridning av farliga kemikalier, förbättrad biologisk mångfald.

Ett sätt att driva på för en mer cirkulär ekonomi på samhällsnivå som också människor förstår och kan bidra med är att införa pant på mobiltelefoner, andra elektroniska produkter och även vissa typer av batterier. Det borde övervägas om och på vilket sätt en sådan pant skulle kunna införas. De här produkterna innehåller många värdefulla material som vi måste bli bättre att ta tillvara. Ur ett ton malm kan man i regel bara få ut ungefär fem gram guld. Ett ton gamla mobiltelefoner innehåller å andra sidan hela 150 gram guld. Dessutom går det att utvinna ungefär 100 kilo koppar och tre kilo silver ur samma hög gamla mobiler. Här använder jag mig av Reuters som källa. Mobiltelefoner och elektronik innehåller också sällsynta jordartsmetaller. Samtidigt kan elektroniska produkter innehålla en lång rad miljö- och hälsoskadliga ämnen som freoner, kvicksilver, kadmium och bly, så det är viktigt att de återvinns på rätt sätt. Så det finns mycket att vinna på att införa pant.

I en stor värld med många utmaningar för att nå ett hållbart, ekonomiskt, socialt och miljömässigt liv på vår planet så kommer vi att få använda många olika verktyg och en del som vi ännu inte tänkt ut. Men pant på mobiltelefoner, andra elektroniska produkter och vissa batterier, det vet vi funkar för en mer cirkulär ekonomi. Det är bra att göra lite mer av det vi vet fungerar.

Matilda Ernkrans (S)